

SPIS TREŚCI DO KSIĄŻKI
„MATERIAŁY SZKOLENIOWE W ZAKRESIE METOD
PROWADZENIA INSTRUKTAŻU STANOWISKOWEGO”
AUTORZY — ANNA ANIOŁ, STANISŁAW ANIOŁ, MARIAN ŚMIDOWSKI

Słowo wstępne. 3

I. WYBRANE ZAGADNIENIA Z PSYCHOLOGII PRACY.

1.1. Zagadnienia wstępne.	4
1.2. Psychologiczne aspekty procesu pracy.	4
<i>Podsumowanie.</i>	7
1.3. Przystosowanie pracy do właściwości psychofizycznych człowieka.	8
<i>Mikroklimat.</i>	9
<i>Promieniowanie mikrofalowe.</i>	10
<i>Hałas.</i>	11
<i>Oświetlenie.</i>	11
<i>Barwa.</i>	13
<i>Organizacja stanowiska pracy.</i>	13
<i>Podsumowanie.</i>	14
1.4. Motywacja do pracy.	14
<i>Podsumowanie.</i>	15
1.5. Psychologia bezpieczeństwa pracy.	16
1.6. Pojęcie wypadków przy pracy z punktu widzenia psychologów.	17

II. WYBRANE ZAGADNIENIA Z PEDAGOGIKI.

2.1. Podstawowe pojęcia dydaktyczne.	20
2.2. Rodzaje dydaktyki.	21
2.3. Cechy ucznia dorosłego.	21
2.4. Nauczyciel w kształceniu dorosłych.	25
2.5. Formy kształcenia ludzi dorosłych.	27
2.6. Błędy w szkoleniu zawodowym.	28
2.7. Zasady kształcenia dorosłych.	29
2.7.1. Definicja zasad nauczania.	29
2.7.2. Organizacja przebiegu procesu nauczania.	31
2.7.3. Klasyfikacja zasad nauczania.	31
2.7.4. Charakterystyka zasad nauczania.	32
<i>Zasada pogłębowości.</i>	32
<i>Zasada przystępności (stopniowania trudności).</i>	33
<i>Zasada systematyczności.</i>	34
<i>Zasada świadomego i aktywnego uczestnictwa.</i>	35
<i>Zasada trwałości wiedzy.</i>	35
<i>Zasada wiązania teorii z praktyką.</i>	36
<i>Zasada indywidualizacji i zespołowości.</i>	37
<i>Zasada wdrażania do samokształcenia.</i>	37
<i>Zasada operatywności wiedzy.</i>	38
2.8. Metody nauczania dorosłych.	39
2.8.1. Definicja metod nauczania.	39
2.8.2. Metody dydaktyczne.	39
2.8.3. Charakterystyka metod biernych.	41
<i>Odczyt (referat).</i>	41
<i>Wykład.</i>	41
<i>Pogadanka.</i>	43

<i>Dyskusja</i>	44
<i>Opowiadanie</i>	47
<i>Opisy i objaśnienia</i>	47
<i>Praca z książką (np. instruktażem stanowiskowym)</i>	47
2.8.4. Metody oparte na obserwacji i pomiarze	48
<i>Pokaz</i>	49
<i>Ćwiczenie</i>	50
<i>Pomiar</i>	51
2.8.5. Metody oparte na działalności praktycznej. Metody aktywne	51
<i>Metody zajęć praktycznych</i>	51
<i>Metoda laboratoryjna</i>	51
<i>Instruktaż</i>	52
<i>Instruktaż wstępny</i>	52
<i>Instruktaż bieżący</i>	53
<i>Instruktaż końcowy</i>	53
<i>Instruktaż stanowiskowy (szczegółowy)</i>	53
2.8.6. Metody aktywizujące	54
<i>Metoda sytuacyjna</i>	54
<i>Metoda przypadków</i>	55
<i>Metoda problemowa</i>	55
<i>Metoda inscenizacji</i>	55
2.9. Sposób przekazania a zapamiętywanie treści oraz dobór metod nauczania	56
2.10. Środki dydaktyczne	56
2.11. Planowanie i kontrola wyników nauczania	58
2.12. Komputeryzacja w nauczaniu	60

III. ETAPY PRZYGOTOWANIA INSTRUKTAŻU STANOWISKOWEGO.

3.1. Przygotowanie procesu nauczania bezpiecznej pracy na stanowisku roboczym	62
<i>A. Lista zagrożeń i czynników szkodliwych</i>	62
<i>B. Tabela zawierająca fazy produkcyjne i zagrożenia</i>	63
<i>C. Tabela ułatwiająca opis czynności na stanowisku pracy</i>	64
3.2. Przebieg nauczania, jego fazy i zasady	64
3.2.1. Przygotowanie pracownika do wykonywania określonych czynności	64
3.2.2. Pokaz i objaśnienie sposobu wykonywania danych czynności z uwzględnieniem tych elementów, w których występują szczególne zagrożenia	65
3.2.3. Próbné wykonanie zadania przez pracownika pod kontrolą prowadzącego instruktaza	65
3.2.4. Samodzielna praca w obecności prowadzącego instruktaza	66
3.2.5. Omówienie i ocena przebiegu nauki	66
Załącznik 1. Jak mówić?	67
Załącznik 2. Umiejętność słuchania	68
Załącznik 3. Rozporządzenie Ministra Gospodarki i Pracy z dnia 27 lipca 2004 r. w sprawie szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy	69
Załącznik 4. Program szkolenia wstępnego ogólnego (instruktaza ogólnego) w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy	85
Załącznik 5. Program szkolenia wstępnego na stanowisku pracy zwanego in-	

struktażem stanowiskowym dla pracowników zatrudnionych na stanowisku	91
Załącznik 6. Program szkolenia w zakresie metod prowadzenia instruktażu stanowiskowego bezpieczeństwa i higieny pracy.	95
Słowniczek.	101
Literatura.	102